

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Українська мова і література»)
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня програма «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література» Професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____/Фалько Н.М./
(протокол №16 від 29.06.2024 р.)

Оновлена освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Ректор _____ **Фалько Н.М.**

Наказ №36/01-05 від 29.06.2023р.

Запоріжжя, 2024 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ № 29/01-05 від 28.06.2022 р.)

підпис

Т.В.Сіроштан
прізвище, ім'я, по-батькові

Завідувач випускової кафедри

підпис

З. О. Митяй
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради факультету

підпис

Т. В. Сіроштан
прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу

підпис

О. В. Котенко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради університету

підпис

О. В. Бунчук
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей

підпис

Н. А. Сегеда
прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

1. Коваль Оксана Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови МДПУ імені Богдана Хмельницького – *керівник робочої групи.*
2. Огульчанська Оксана Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української і зарубіжної літератури МДПУ імені Богдана Хмельницького – *член робочої групи зі складу викладачів.*
3. Сіроштан Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови МДПУ імені Богдана Хмельницького – *член робочої групи зі складу викладачів.*

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів:

1. Сахацька Оксана Олександрівна – *учитель англійської мови вищої категорії, ЗОШ № 11 міста Мелітополя.*
2. Барановська Вікторія Володимирівна – *здобувачка вищої освіти групи 318-ф.*

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Яценко Олексій Володимирович – директор Мелітопольської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 22 Мелітопольської міської ради Запорізької області.
2. Богослов Ірина Ігорівна – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист англійської мови Мелітопольського НВК № 16 Мелітопольської міської ради Запорізької області.
3. Пічахчі Наталя Валентинівна – учитель української мови і літератури Костянтинівського району НВО «Гімназія – Мала академія наук № 1 «Таврія»

Гарант освітньої програми

Сіроштан Тетяна Василівна канд. філол. наук, доцент

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2017 р.				
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Стандарт відсутній				
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	протокол № 14 від «29» травня 2018 р.	протокол № 17 від «28» травня 2020 р.	протокол № 23 від «06» травня 2021 р.	протокол № 16 від «29» червня 2023 р.	протокол № 16 від «29» червня 2024 р.
Підпис гаранта					
ПІБ гаранта ОП	Землянська А. В.	Коваль О. В.	Коваль О. В.	Сіроштан Т. В.	Сіроштан Т. В.

Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

1. Загальна характеристика	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, філологічний факультет, українська мова, українська та зарубіжна література, кафедра методики викладання германських мов
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
<i>Галузь знань</i>	01 Освіта/Педагогіка
<i>Спеціальність</i>	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Денна, заочна
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Українська мова і література»)
<i>Професійна кваліфікація</i>	Вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня програма: Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література. Професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
<i>Передумови</i>	Наявність повної середньої освіти, ОКР «молодший спеціаліст»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська, англійська
<i>Наявність акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію НАЗЯВО дійсний до 01.07.2027 р.
<i>Рівень програми</i>	QF-level6 / EQF-Firstcycle/ НРК-рівень 6
<i>Академічні права випускників</i>	Бакалаври за спеціальністю 014.01 Українська мова і література мають право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profil/
2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
<i>Обсяг освітньої програми у ЄКТС</i>	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. На базі ОКР «молодший спеціаліст» 120 кредитів. Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (180 кредитів ЄКТС, 5400 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.).

3. Мета освітньої програми

Якісна підготовка кваліфікованих конкуренто спроможних учителів нової української школи, здатних до безперервного навчання, професійного й особистісного вдосконалення, багатофункціональної діяльності, участі у розвитку освіти, науки, актуальних духовно-культурних практик.

Формування фахових компетентностей та соціальних навичок, які дозволяють самостійно й ефективно реалізовувати цілі педагогічного процесу в закладах освіти різного типу як Запорізького регіону, так і за його межами.

4. Характеристика освітньої програми

Предметна область

Об'єкт навчання: освітній процес у закладах загальної середньої та фахової перед вищої освіти (українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література).

Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури основної (базової) середньої школи та закладів фахової передвищої освіти.

Теоретичний зміст предметної області: українська мова і література (теорія і практика), методика навчання української мови, методика навчання української літератури, теорія літератури, англійська мова та зарубіжна література, методика навчання англійської мови, методика навчання зарубіжної літератури, педагогіка і психологія середньої освіти.

Методи, методики та технології: загальнонаукові, філологічні, психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання української мови і літератури, сучасні методи навчання англійської мови, сучасні методи навчання зарубіжної літератури, способи організації освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності в закладах загальної середньої та фахової перед вищої освіти.

Інструменти та обладнання: набуття методик навчання і виховання в процесі викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури в середній (основній) школі; умінь і навичок використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних засобів і ресурсів, інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навичок створення навчально-методичного забезпечення предмета та освітнього середовища; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду за допомогою сучасних засобів.

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна програма передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері філологічної діяльності:

- здатність вирішувати педагогічні проблеми, розв'язувати складні завдання вітчизняної та іншомовної освіти;
- спроможність ефективно застосовувати на практиці засвоєні знання у галузі філологічної науки та методики навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури;
- навчаючи, враховувати як традиційні, так й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної освіти в закладах загальної середньої та фахової перед вищої освіти;
- проведення науково-дослідної роботи в галузі філології та методики навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, систематизація наукових фактів, застосування методів аналізу та синтезу, підготовка звітів та публікацій.

<p><i>Основний фокус освітньої програми</i></p>	<p>ОП зосереджено на формуванні предметної компетентності, розвитку академічних і соціокультурних навичок майбутніх учителів української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для здійснення ефективної педагогічної, психологічної, комунікативної, філологічної, етнокультурної, краєзнавчої, дослідницької підготовки з огляду на провідні світові тенденції розвитку галузі та з урахуванням мінливих вимог ринку праці.</p>
<p><i>Особливості програми</i></p>	<p>Програма передбачає комплексну підготовку фахівців у галузі середньої та фахової перед вищої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з навчальною та виробничою (педагогічною) практикою.</p> <p>Особливість ОП зумовлюється її студентоцентричним та практико-орієнтованим спрямуванням на регіональний контекст, тісною співпрацею з роботодавцями, зорієнтованістю на передові освітні технології та шляхи їх застосування в умовах реалізації Концепції нової української школи, між дисциплінарною та багатопрофільною підготовкою фахівців з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. На унікальність ОП також впливає активна проектна та грантова діяльність науково-педагогічних працівників і здобувачів, що сприяє постійному оновленню змісту ОП та модернізації освітнього процесу. Підготовка фахівців для здійснення професійної діяльності в умовах трансформації російськомовного регіону в україномовну спільноту (м'яка українізація). Особлива увага приділяється підготовці фахівців, здатних сприяти консолідації суспільства в єдиному національному мовнокультурному і мовноінформаційному просторі, що є особливо актуальним на територіях, які межують із зоною конфлікту. У рамках ОП передбачено підтримку національних інтересів та задоволення потреб місцевих громад щодо виходу на зовнішньоекономічний ринок та здійснення міжнародної співпраці.</p>

5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

<p><i>Придатність до працевлаштування</i></p>	<p>Випускники можуть працювати (згідно з Національним класифікатором України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Режим доступу: https://www.dk003.com/]) на посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти; 232 – викладач закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти; 234 – вчитель спеціалізованих навчальних закладів; 235 – інші професіонали в галузі навчання. <p>Випускники бакалаврату можуть бути працевлаштовані як в навчально-виховних закладах, такі в наукових, методичних установах і позашкільних закладах, передбачених для заміщення спеціалістами з базовою вищою освітою.</p>
<p><i>Подальше навчання</i></p>	<p>Бакалаври за спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова та зарубіжна література можуть продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі після дипломної та неформальної освіти.</p>

6. Викладання та оцінювання

<i>Викладання та навчання</i>	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle), навчання через виробничу (педагогічну) практику, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи. Можливість вільного вибору 25% освітніх компонентів (за обсягом навантаження).</p> <p>Викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувача з професорсько-викладацьким складом та стейкхолдерами, залучення здобувачів вищої освіти до участі в наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах. Викладання реалізується через кредитно-трансферну систему організації навчання, спрямоване на посилення практичної орієнтованості та творчого пошуку; проводиться у формі лекційних та практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій з використанням ресурсів сайту центру освітніх дистанційних технологій, консультацій із викладачами навчальної виробничої (педагогічної) практик, підготовки курсових і наукових робіт.</p>
<i>Оцінювання</i>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою через поточний, періодичний та підсумковий види контролю. Підсумковий контроль – екзамени тазаліки з урахуванням накопичених балів поточного та періодичного контролів.</p> <p>Оцінювання здійснюється крізь призму таких форм контролю, як: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з усіх видів практик, захист курсових робіт, державна атестація.</p> <p>Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури з методиками їх викладання таз англійської мови та зарубіжної літератури з методиками їх викладання. Передбачає можливість апеляції.</p>

7. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі та закладах фахової передвищої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.
- ЗК2.** Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.
- ЗК 4.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.
- ЗК5.** Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ЗК 7.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК8.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- ЗК9.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.
- ЗК10.** Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності (ФК)

- ФК1.** Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.
- ФК2.** Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.
- ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.
- ФК4.** Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.
- ФК5.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.
- ФК6.** Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.
- ФК7.** Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.
- ФК8.** Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
- ФК9.** Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

- ПК 1.** Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.
- ПК 2.** Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.
- ПК 3.** Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих

робіт.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, ураховуючи передовий український й міжнародний досвід.

ПК 6. Здатність володіти законами аналізу лінгвістичних одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.

ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

8. Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах програмних результатів навчання

Програмні результати навчання (РН)

РН1. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН2. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН3. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН9. Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності

ПРН 1. Знає сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.

ПРН 2. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу

літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; *порівнює* мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 3. *Володіє* комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).

ПРН 4. *Володіє* навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.

ПРН 5. *Застосовує* різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 6. *Використовує* гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 7. *Володіє* особистісно орієнтованим, діяльнісним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, застосовує український та міжнародний досвід навчання здобувачів освіти.

ПРН 8. *Володіє* методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури; *уміє* здійснювати педагогічний супровід.

ПРН 9. *Використовує* закони аналізу лінгвістичних одиниць для моделювання подібних у стандартних і нестандартних мовленнєвих ситуаціях, *застосовує* різні види аналізу мовних одиниць, визначає їх місце в тексті й мовленні, *розуміє* взаємозв'язок та ієрархію таких одиниць.

ПРН 10. *Має* критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

9. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Кадрове забезпечення</i>	Реалізацію освітньої програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти і мають науковий ступень і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної підготовки.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Матеріально-технічне забезпечення охоплює: навчальні корпуси, гуртожитки, пункти харчування, спортивні зали, бібліотеку, точки безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання, комп'ютерні класи, Лабораторію філологічних досліджень, центр вивчення іноземних мов, науково-методичний центр «Lingvo».
<i>Інформаційне навчально-методичне забезпечення</i>	Офіційний сайт Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького: https://mdpu.org.ua/ ; необмежений безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; дистанційна освітня платформа Moodle.
	Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та навчальними посібниками, вітчизняними і зарубіжними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, авторських розробок професорсько-викладацького складу, надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію МДПУ eKhSUIR: http://ekhsuir.kspu.edu/ . Вимоги що до проведення лекційних та практичних занять НПП визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.

10.Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	- Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання. Згідно з угодами Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького про міжнародну кредитну мобільність, зокрема з: університетом Humanitas (Сосновець, Республіка Польща) – договір №105/39-06 від 07.12.2018 р. - необмежений; університетом імені Яна Длугоша (Ченстохова, Республіка Польща) – договір №102/39-06 від 01.10.2018 р. – необмежений.
<i>Навчання іноземних Здобувачів вищої освіти</i>	Відповідно до ліцензійних вимог

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література» зі спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Кодн/д	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, дипломна (кваліфікаційна) робота та атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
ОК-01	Соціальна філософія	90/3	екзамен
ОК-01.1	Модуль 1. Філософія	45/1,5	
ОК-01.2	Модуль 2. Соціологія	45/1,5	
ОК-02	Історія і культура України та європейська інтеграція	90/3	екзамен
ОК-03	Орфографічно-пунктуаційний практикум	90/3	залік
ОК-04	Право	90/3	залік
ОК-05	Інформаційно-цифрові технології	90/3	залік
ОК-06	Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	90/3	залік
ОК-06.1	Модуль 1. Безпека життєдіяльності	30/1	
ОК-06.2	Модуль 2. Цивільний захист	30/1	
ОК-06.3	Модуль 3.Охорона праці	30/1	
ОК-07	Педагогіка з навчальною практикою	270/9	залік,екзамен
ОК-07.1	Модуль 1. Історія педагогіки	60/2	
ОК-07.2	Модуль 2. Дидактика	30/1	
ОК-07.3	Модуль3. Теорія виховання	30/1	
ОК-07.4	Модуль 4. Основи педмайстерності	60/2	
ОК-07.5	Модуль 5. Навчальна практика (педагогічна)	90/3	

ОК-08	Психологія	90/3	екзамен
ОК-08.1	Модуль1. Вікова психологія	45/1,5	
ОК-08.2	Модуль2. Педагогічна психологія	45/1,5	
ОК-09	Вступ до фаху	90/3	екзамен
ОК-09.1	Модуль 1. Професійна компетентність вчителя-словесника	60/2	
ОК-09.2	Модуль 2. Основи наукових досліджень	60/2	
ОК-10	Сучасні тенденції розвитку мовознавства	90/3	екзамен
ОК-11	Основи теорії літератури	90/3	екзамен
ОК-12	Фольклор з фольклорною практикою	135/4,5	екзамен
ОК-12.1	Модуль 1.Фольклор	90/3	
ОК-12.2	Модуль2. Навчальна практика (фольклорна)	45/1,5	
ОК-13	Історична граматики української мови	120/4	екзамен
ОК-14	Українська діалектологія з діалектологічною практикою	210/7	екзамен
ОК-14.1	Модуль 1.Українська діалектологія	120/4	
ОК-14.2	Модуль 2.Навчальна практика (діалектологічна)	90/3	
ОК-15	Сучасна українська літературна мова з курсовою роботою	585/19,5	залік, екзамен
ОК-16	Історія української літератури з курсовою роботою	585/19,5	залік, екзамен
ОК-17	Методика навчання української мови	270/7	залік, екзамен
ОК-18	Методика навчання української літератури	180/6	залік, екзамен
ОК-19	Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою	735/24,5	залік, диф. залік, екзамен
ОК-19.1	Модуль 1. Практичний курс англійської мови	600/20	
ОК-19.2	Модуль 2. Навчальна практика (мовленнєва)	135/4,5	
ОК-20	Теоретичний курс англійської мови	150/5	екзамен
ОК-20.1	Модуль 1. Теоретична фонетика англійської мови	75/2,5	
ОК-20.2	Модуль 2. Теоретична граматики англійської мови	75/2,5	
ОК-21	Історія зарубіжної літератури	300/10	залік,екзамен
ОК-22	Методика навчання зарубіжної літератури	90/3	залік
ОК-23	Методика навчання англійської мови	90/3	екзамен
ОК-24	Український літературний постмодернізм	90/3	екзамен
ОК-25	Література рідного краю з навчальною (літературно-краєзнавчою) практикою	180/6	екзамен
ОК-26	Ділова українська мова	120/4	екзамен
ОК-27	Навчальна практика (лексикографічна)	90/3	залік
ОК-27	Виробнича практика (педагогічна)	270/9	диф. залік
	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури з методиками їх викладання)	45/1,5	
	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та зарубіжної літератури з методиками їх викладання)	45/1,5	
Усього за обов'язковими компонентами освітньої програми		5400\180	

1.ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (60 кредитів)
 (освітні компоненти даної освітньої програми, інших освітніх програм та освітні компоненти
 для реалізації широких освітніх потреб)

(Каталог вибіркового освітніх компонентів на сайті університету)

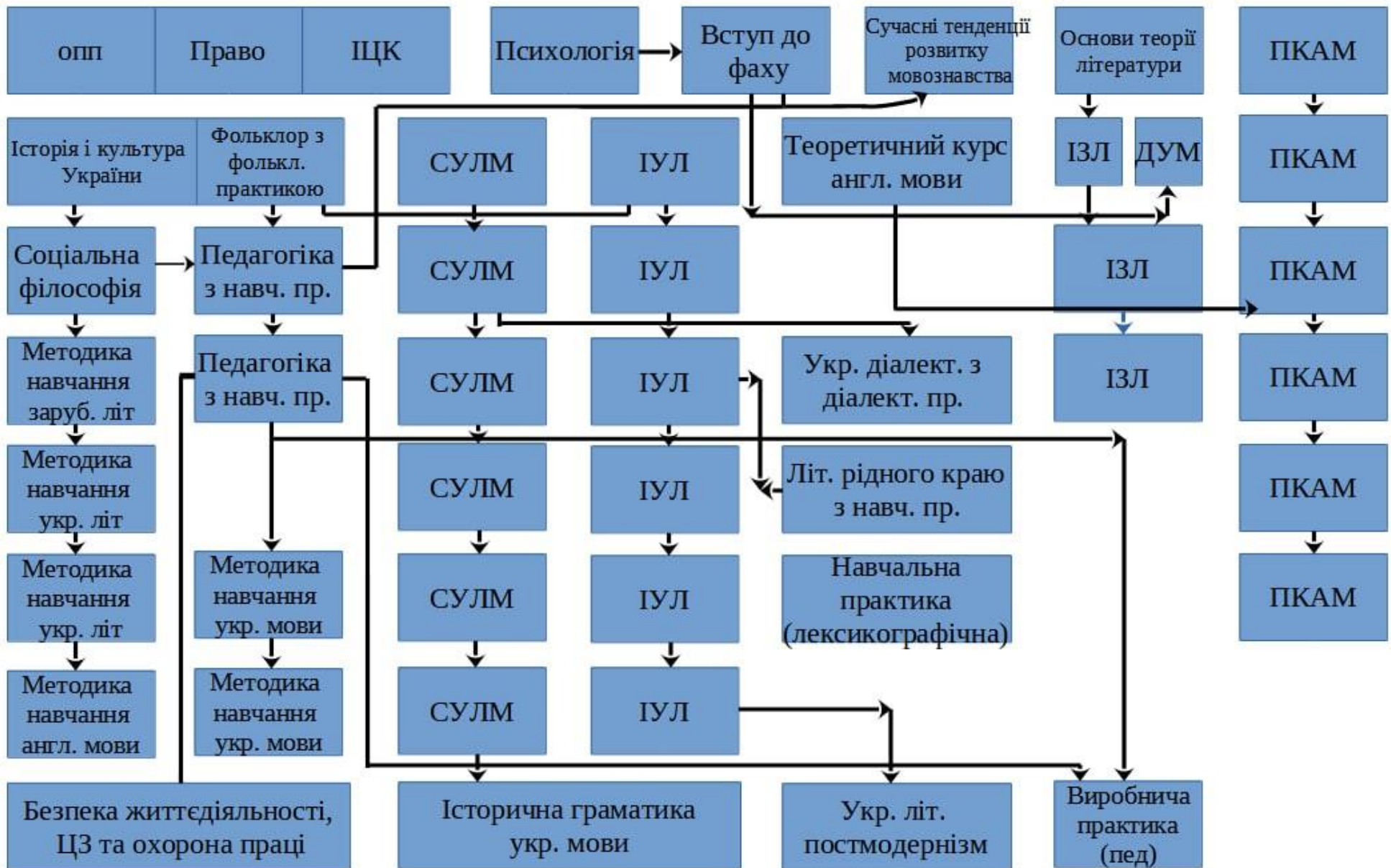
Вільний вибір: (2 рік навчання - 12 кредитів, 3 рік навчання - 20 кредитів, 4 рік навчання - 28 кредитів)

	3	120/4	залік
	3	120/4	залік
	4	120/4	залік
	5	120/4	залік
	5	120/4	залік
	5	120/4	залік
	6	120/4	залік
	6	120/4	залік
	7	120/4	залік
	7	120/4	залік
	7	120/4	залік
	7	120/4	залік
	8	120/4	залік
	8	120/4	залік
	8	120/4	залік
Усього за вибілковими компонентами освітньої програми		1800/60	
Поза кредитні дисципліни:			
ПК	Фізичне виховання	Поза кредитна	залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		7200/240	

3. Форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація проводиться у формі складання усних комплексних кваліфікаційних екзаменів з української мови і літератури з методиками їх викладання та з англійської мови і зарубіжної літератури з методиками їх викладання.
Вимоги до комплексного екзамену (за кваліфікацією)	Комплексні кваліфікаційні екзамени мають на меті перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою.

Структурно-логічна схема

- 6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

-

- Система внутрішнього забезпечення якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького базується на основі вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту» та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) і ґрунтується на наступних принципах: відповідальності за якість вищої освіти та її забезпечення; відповідності європейським і національним стандартам; зацікавленості всіх учасників освітнього процесу у високій якості вищої освіти відповідно до потреб роботодавців, а також суспільства в цілому; довіри всіх учасників освітнього процесу, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; академічної чесності і свободи, неприйнятності будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації щодо учасників освітнього процесу; інтернаціоналізації діяльності, відкритості до нових знань та критики, залучення зовнішніх сторін до експертизи якості освіти в Університеті. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету передбачає сукупність організаційних структур, процедур, процесів, заходів та ресурсів, а також визначеність сфер відповідальності та повноважень, які забезпечують загальне управління якістю вищої освіти і постійне вдосконалення якості освітніх програм і освітньої діяльності Університету.

- Процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- Розроблення внутрішніх нормативних документів (Положень та ін.) із забезпечення якості вищої освіти;
- Організація інституційної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- Залучення здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців до забезпечення якості освіти;
- Формування культури якості і системи відповідальності всіх структурних підрозділів та співробітників за забезпечення якості;
- Розробка, перегляд освітніх програм та їх моніторинг;
- Забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, вибірковості навчальних дисциплін;
- Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, інформаційних стендах Університету;
- Забезпечення системи професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- Інтеграція науки та освіти.

- Забезпечення якості вищої освіти в Університеті покладається як на органи загального управління, так і структури, які створені безпосередньо для виконання задач забезпечення якості.

- Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в Університеті покладається на наступних керівників та структури:

- ректор Університету – відповідальність за діяльність Університету та функціонування

системи якості у цілому;

- Вчена рада Університету – через функції, визначені Законом України «Про вищу освіту», а також додатково через Комісію з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Комісію з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, Комісію з розвитку іншомовної освіти, повноваження яких визначено окремими Положеннями; Наглядова Рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту»;

- перший проректор (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, інформаційні системи управління освітнім процесом);

- проректор із наукової роботи (інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу; організація освітнього процесу в аспірантурі і докторантурі);

- проректорі з заочної форми навчання (організація освітнього процесу на заочній формі навчання);

- Науково-методична рада Університету (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр соціологічних досліджень (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр освітніх дистанційних технологій (повноваження визначено окремим Положенням);

- Інформаційно-обчислювальний центр (повноваження визначено окремим Положенням);

- Приймальна комісія, підготовче відділення, відділ профорієнтаційної роботи (профорієнтація, забезпечення вступу на ОП);

- кафедри, інститут/факультети, (забезпечення навчання і викладання за ОП, вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу на ОП);

- відділ міжнародних зв'язків (академічна мобільність учасників освітнього процесу, інші форми інтернаціоналізації);

- навчальний відділ;

- відділ аспірантури і докторантури;

- куратор ECTS (повноваження визначено окремим Положенням);

- куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю, куратор з національно-патріотичного виховання зі студентською молоддю (організація поза навчальної активності здобувачів вищої освіти, створення для них можливостей для гармонійного розвитку та самореалізації);

- гарант освітньої програми (повноваження визначено окремим Положенням);

- асоціація випускників Університету (залучення випускників до участі у реалізації проектів розвитку Університету, експертизи якості освітніх програм, освітнього процесу);

- студентське самоврядування (просування студентських ініціатив, вплив на основні освітні, фінансово-господарські та інші процеси Університету, участь у моніторингу та забезпеченні якості освіти).

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 25.09.2020). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5>.

4. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text>.

5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (останні

зміни від 16.12.2020 № 1392). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

6.Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України у редакції від 30.04.2020 р. № 584. URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx

7.Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України № 2736-20 від 23 грудня 2020 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99>

8.Стратегія регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року. URL:<https://www.zoda.gov.ua/news/48277/strategiya-regionalnogo-rozvitku-na-period-do-2027-roku.html>;

9.Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 18.04.2023 р. № 18/01-05 П-470-48-96-2023 Редакція 05) chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://mdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2023/05/470_osvitnya-programa_18.04.2023.pdf;

10.Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (наказ від 21.06.2023 р. №31/01-05 П-486-48-96-2023 Редакція 06)chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://mdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2023/07/486_vilnij-vibir_21.06.2023.pdf/;

11.Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 28.10.2019р. №34/01-05) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view>;

12.Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018№ 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>;

13.Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 № 260 «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#Text>

14.Стратегія розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на 2023–2028 роки.

URL:<https://mdpu.org.ua/?s=%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F>

15.Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (від 14.07.2021 р. №2704-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення: 18.01.2021).